

gen. Mirosław Hermaszewski

Aleksy Leonow, generał major wojsk lotniczych, pilot wojskowy. Jest jedenastym rosyjskim kosmonautą i piętnastym kosmonautą świata. Od 1960 roku był jednym z 20 członków pierwszej grupy kandydatów na kosmonautów – tzw. grupy gagarinowskiej. Dzięki swym umiejętnościom, determinacji i niezwykłym cechom charakteru był wyznaczany do trudnych pionierskich zadań i misji kosmicznych.

Pierwszy lot w kosmos Leonow odbył wraz z Pawłem Bielajewem 18 marca 1965 roku na statku kosmicznym WOSCHOD. W trakcie tego lotu Leonow jako pierwszy człowiek wyszedł w otwartą przestrzeń kosmiczną. Przez 12 minut w specjalnym skafandrze unosił się w pobliżu swojego WOSCHOD'a. Ponieważ Amerykanie przygotowywali podobny eksperyment, lot Leonowa był przygotowywany w pośpiechu. Nie uniknięto jednak niedopracowań, które skutkowały powstaniem kilkunastu sytuacji awaryjnych, które Leonow dzięki determinacji i profesjonalizmowi pokonywał w osamotnieniu - często intuicyjnie, ale skutecznie. Lot ten, który zakończył się pomyślnie, opisywano jako kolejny wielki sukces kosmonautyki ZSRR. Okazana odwaga i wysoki profesjonalizm skutkowały tym, iż Aleksy Leonow w 1967 roku został kandydatem do lotu na Księżyc. Jednak z powodu trudności technicznych z raketą nośną N-1 zrezygnowano z programu księżycowego. Następnie Leonow pełnił różne odpowiedzialne funkcje, był też przez wiele lat zastępcą Komendanta Centrum Wyszakolenia Kosmonautów w Gwiezdnym Miasteczku.

Drugi lot Aleksy Leonow wykonał w 1975 roku w ramach programu APOLLO – SOJUZ na statku kosmicznym SOJUZ-19 w charakterze dowódcy załogi. W czasie tej misji po raz pierwszy przeprowadzono połączenie z amerykańskim statkiem kosmicznym APOLLO. Symbolicznym gestem był uścisk ręki kosmonauty Leonowa i astronauty Stafforda, dowódcy APOLLO, gdzieś tam w przestrzeni. W czasie tej misji wykonano także wiele wspólnych eksperymentów naukowych.

Leonow odegrał szczególną rolę wówczas, gdy powołano pierwszą grupę INTERKOSMOS. Był opiekunem kandydatów z Czechosłowacji, Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Polski. Wtedy dał się poznać jako wymagający, ale i opiekuńczy przełożony. Wraz z żoną Swietlaną pomagał nam pokonać nie tylko barierę językową, ale i barierę nieśmiałości. Ich dom dla nas zawsze był otwarty. Sposób bycia Leonowa, jego kultura osobista, życzliwość wyraźnie odbiegały od ogólnie funkcjonujących stereotypów. Leonow posługiwał się pięknym językiem rosyjskim z dbałością o jego kulturę. Wartości te przekazywał nam - kandydatom. Interesował się historią świata, Europy i umiał obiektywnie ocenić czasem trudne dla Rosjan momenty historii. W kontaktach osobistych Aleksy Leonow był zawsze życzliwy, serdeczny i opiekuńczy. Po latach pozwolił mi nazywać się swoim przyjacielem. Aleksy ma duszę humanisty i artysty. Jego rysunki z kosmosu przeszły do annałów dokonań światowej kosmonautyki. Leonow był także inicjatorem powołania Międzynarodowego Stowarzyszenia Kosmonautów Świata (Association of Space Explorers) i autorem logo tego Stowarzyszenia.

Będąc na emeryturze, poświęcił się pracy dydaktycznej i artystycznej. Pięknie maluje nie tylko kosmos realistyczny, ale i futurystyczny a także przyrodę oraz perły dawnej rosyjskiej architektury. Mieszka obok Gwiezdnego Miasteczka, w domu, który sam zaprojektował i który pełni również funkcję jego pracowni artystycznej. Cieszy się ze swoich wnuków i jest blisko tego, co dzieje się w kosmonautyce światowej.

Za okazane męstwo i wyjątkową odwagę w misjach kosmicznych Aleksy Leonow został uhonorowany dwukrotnie tytułem Bohatera ZSRR. Leonow posiada też wiele

odznaczeń innych krajów, ale pozostaje człowiekiem skromnym. Jest powszechnie szanowany i lubiany. Publicznie okazuje sympatię do Polski.